EAERE-2012: MEZINÁRODNÍ VĚDECKÝ KONGRES ENVIRONMENTÁLNÍCH EKONOMŮ V PRAZE

Milan Ščasný, Jan Melichar, Univerzita Karlova v Praze; **Eliška Vejchodská**, Vysoká škola ekonomická v Praze

Výroční konference Evropské asociace environmentálních ekonomů a ekonomů přírodních zdrojů (European Association of Environmental and Resource Economists, EAERE) se uskutečnila již po devatenácté, tentokrát přední environmentální ekonomové zavítali na konci června do Prahy, aby diskutovali o aktuálních tématech zabývajících se změnou klimatu, omezováním znečišťování, udržitelném čerpání přírodních zdrojů a rozvojem zelených technologií.

Praha přivítala na 650 předních světových ekonomů z akademické sféry a praxe, kteří představili nejnovější výsledky svého výzkumu a diskutovali nad ekonomickými aspekty environmentálních problémů dnešního světa. Jedná se tradičně o třídní konferenci (27. – 30. 6. 2012), kdy hlavní náplní programu byly tři plenární přednášky, jednání ve 126 paralelních sekcích a diskusní panel věnovaný výsledkům Konference OSN o udržitelném rozvoji Rio+20. Řada tematických sekcí byla spoluorganizována ve spolupráci s respektovanými mezinárodními institucemi, mimo jiné Světovou bankou, Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, GŘ pro klimatická opatření Evropské komise a Evropskou agenturou pro chemické látky.

Letošní konferenci organizovalo Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy ve spolupráci s Vysokou školou ekonomickou a EAERE. Záštitu nad konferencí převzal evropský komisař pro životní prostředí Janez Potočnik, předseda vlády Petr Nečas, primátor hl. města Prahy Bohuslav Svoboda a Ministerstvo životního prostředí ČR.

Vědní obor environmentální ekonomie a ekonomie přírodních zdrojů se rozvíjí na půdě neoklasické ekonomie přibližně od 70. let 20. století a v současnosti patří mezi jeden z nejdynamičtějších se rozvíjejících disciplín ekonomie hlavního proudu. Na letošní konferenci byly prezentovány výsledky z výzkumů týkající se ekonomického hodnocení přírodních zdrojů, začleňování ekonomické hodnoty environmentálních aktiv do rozhodování ekonomických agentů, fungování nástrojů environmentální regulace včetně modelování jejich dopadů na spotřebitele, firmy a makroekonomické indikátory. Kromě výsledků z řady empirických výzkumů na konferenci byly diskutovány nové směry v teorii (environmentální) regulace, teorii her aplikované na oblast životního prostředí nebo modelech růstu rozšířených o environmentální aspekty. Napříč odborným programem konference se velmi často hovořilo z hlediska rozdílných perspektiv o aktuálním tématu ekonomie změny klimatu, role adaptačních opatření a adaptivního

chování nebo potenciálu biopaliv přispět řešit tento problém. Stejná pozornost byla věnována také relativně nové dynamicky se rozvíjející oblasti ekonomického hodnocení ekosystémových služeb a biodiverzity.

Mezi významné osobnosti konference bezesporu patřil světoznámý ekonom William D. Nordhaus, profesor na Yaleově univerzitě v USA, jehož plenární přednáška byla věnována ekonomickým aspektům změny klimatu. Ve své přednášce hovořil prof. Nordhaus o integrovaných modelech hodnocení (integrated assessment models, IAM) klimatických změn, diskutoval jejich omezení daná komplexností i nebezpečím možných chybných výsledků IAM vyplývajícím ze statistického výskytu chyb v jejich kódech.

V dalších plenárních vystoupeních promluví dva renomovaní ekonomové, V. Kerry Smith, profesor na Carey School of Business a ředitel Centra pro environmentální ekonomii a politiku udržitelného rozvoje na Arizona State University, který hovořil o teoretických aspektech začleňování hodnot environmentálních statků do makroekonomických modelů všeobecné rovnováhy, a Ian J. Bateman, profesor na University of East Anglia, ředitel výzkumného centra CSERGE a hlavní ekonom UK National Ecosystem Assessment, představil výsledky ekonomického hodnocení ekosystémových služeb Velké Británie.

O ekosystémových službách a začlenění jejich ekonomické hodnoty do systému národního účetnictví na konferenci diskutoval mj. prof. Giles Atkinson z London School of Economics a prof. Ed Barbier z University of Wyoming. Některé ekosystémové služby jsou již zahrnuty v produkci, jako je pro prof. Barbiera ochrana před vichřicemi, které poskytují mangrovové porosty a jejichž hodnota je zobrazena v ceně místních nemovitostí. Vyhnout se dvojího zápočtu ekosystémových služeb v systému národního účetnictví může napomoci, jak uvedla Glenn-Marie Lange ze Světové banky, správné rozklíčování přidané hodnoty, kterou ekosystémové služby poskytují člověku. Implicitní zahrnutí některých těchto služeb v systému národních účtů vede k tomu, že tyto služby jsou „neviditelné“, což vede k nebezpečí přijetí chybných, neoptimálních, strategií pro management a čerpání přírodních zdrojů.

Hosty konference byli i prof. Jiřina Jílková z Vysoké školy ekonomické hovořící na téma flexibility ekonomických nástrojů a prof. Bedřich Moldan z Centra pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy, který v rámci panelu k červnovému světovému summitu o udržitelném rozvoji, tzv. Rio+20, diskutoval jeho výstupy. Za zcela slabý výstup z hlediska mezinárodního vyjednávání označil zprávu summitu „The Future We Want“ – ta podle něj neobsahuje žádné závazky, politické cíle, ani časový rámec implementace. Koncept „zelené ekonomiky“ připravovaný před summitem na půdě OSN byl přitom tímto summitem odmítnut.

Hlavnímu programu konference EAERE-2012 předcházela odborné veřejnosti volně přístupná panelová diskuse na téma „Můžeme si dovolit zelenou politiku během ekonomické recese?“ moderovaná prof. Bedřichem Moldanem. Panelu se účastnil mj. Radek Špicar ze Svazu průmyslu a dopravy ČR, který uvedl, že dlouhodobě je pro evropský průmysl jedinou možnou cestou snižování environmentální zátěže průmys-

lové výroby, a prof. Reyer Gerlagh z Tilburské univerzity, podle kterého politika prevence globální změny klimatu má na evropské úrovni minimální vliv na růst HDP evropských zemí.

Na závěr můžeme konstatovat, že konference byla dalším z úspěšných ročníků těchto setkání. Jsme proto potěšeni, že se tentokrát konala tato prestižní konference právě v Praze, v prostorách Vysoké školy ekonomické. Bohužel také musíme konstatovat, že navzdory tomu, že se tento vědní obor daří v posledních letech rozvíjet v zemích a střední Evropy, z téměř 500 odborných příspěvků, které na konferenci zazněly, bylo jenom malé procento od autorů z těchto zemí.

Podrobné informace o konferenci lze nalézt na stránkách <http://www.eaere2012.org/>, podrobný program konference včetně plného znění prezentovaných příspěvků je dostupný na: <http://www.webmeets.com/EAERE/2012/>. S dalšími akcemi Evropské asociace environmentálních ekonomů a ekonomů přírodních zdrojů je možné se seznámit na <http://www.eaere.org/>.

EAERE-2012: INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE OF ENVIRONMENTAL AND RESOURCE ECONOMISTS IN PRAGUE

Milan Ščasný, Jan Melichar, Charles University in Prague, Charles University Environment Center, José Martího 407/2, CZ – 162 00 Praha 6 (jan.melichar@czp.cuni.cz, milan.scasny@czp.cuni.cz); **Eliška Vejchodská**, University of Economics, Prague, Department of Environmental Economics, Nám. W. Churchilla 4, CZ – 130 67 Praha 3 (vejchode@vse.cz)

Abstract

The 19th Annual Conference of European Association of Environmental and Resource Economists, EAERE-2012, was held in Prague at the end of June 2012. Leading environmental economists discussed new research outcomes and economic theory extensions related to economics of climate change, efficient pollution reduction, optimal use of natural resources, nonmarket valuation and green economy.

Keywords

environmental economics, resource economics, conference

JEL Classification

Q20, Q30, Q40, Q50